

CD
Rakija
«Ojda!»
Rakija Records

Ojda, Ojda!

Den musikalske balkanbølgen er på langt nær over, og ingenting er mer gledelig enn når den også gror ut fra det norske miljøet på en så fullbefaren og medrivende måte som i tilfellet Rakija. Bandet hadde lanseringskonsert i Oslo i går, og i tida framover står flere steder på spilleplanen. Et godt råd for den som har fot for balkansk folkemusikk er å oppsøke bandet live, mens andre trygt kan nøye seg med «Ojda!». Platen fanger bandets allerede godt dokumenterte liveenergi fra de forskjelligste scener, slik de har opptrådt på eksempelvis Bylarm og Oslo World Music Festival. Og tittelen er absolutt et kraftuttrykk, mer positivt enn det norske ojsann, og slik er også musikken. Bare hør på «Ojda, Ojda», en leken svir av en låt som har noe av den samme villskapen i seg som brennevinet bandet har hentet navnet sitt fra. Fruktig, rått og brennende, og absolutt ikke uten sødme.

Bandet består av serbere og nordmenn, mens musikken og tekstene er hentet fra hele den balkanske sfæren, enten låtene er egenkomponerte eller de er tradisjonelle, plukket fra det være seg Serbia, Makedonia, Kosovo eller Bulgaria. Men Irena Banjeglav's fele, spesielt slik hun avslutter nevnte «Ojda, Ojda», er heller aldri langt unna den norske slåttetradisjonen. Typisk for platen utgjør denne en elegant overgang til «Gledas Me Ko Da Me Ne Znas», en melankolsk, stille og vår sang som viser hvilket spenn det er i både den balkanske musikken og i Rakijas repertoar. Atle Tømmevik blåser trompet, Are W. Thoma spiller bass, Halvor Dahle trommer og vokalen serveres av Biljana Dragisic og Merete Fjeldbo, mens gitarist Janko Radovanovic synes å være ansvarlig for det musikalske fundamentet. Sammen med Tømmervik står han også for produksjonen. «Ojda!» representerer noe nytt. Albumet foretar en umiskjennelig sveip over Balkan, men har også norske sidespor og detaljer. I tillegg har nok ganske sikkert et og annet medlem hørt på mer enn en progrockplate. Det gjør platen verdt et kraftuttrykk!

mode.steinkjer@dagsavisen.no

MODE
STEINKJER

Nesodden – Los

Fra Lippo Lippi var annerledes nok til å vekke internasjonal oppmerksomhet. Og viste at man aldri får enda mer oppmerksomhet ved å bli mer alminnelige.

Midt på 80-tallet var det et oppstuss rundt Nesoddens Fra Lippo Lippi som kunne få oss til å tro at de bare var et år etter a-ha i løypa ut i en større verden. De ble sendt til Los Angeles for å lage plate med Steely Dans Walter Becker, og noen av verdens beste musikere. Grappa som gjorde det til en livsoppgave å være annerledes, vakte mindre interesse når de ikke lenger lignet på seg selv. Fra Lippo Lippi gir nå sine album ut om igjen. En boks med alle seks albumene på vinyl, en annen boks med de fire siste på CD.

Fra Lippo Lippi begynte som Genetic Control på Nesodden i 1979. – Genesis er toppen, uttalte multiinstrumentalist Rune Kristoffersen. Året etter hadde musikken blitt vanskeligere: – Dette med «rocke»-opplegget: det er ganske vesentlig for oss at vi er ganske utenfor det, sa Kristoffersen i det første intervjuet i Nye Takter etter navneskiftet. Grappa ga ut en EP som ganske riktig var et stykke utenfor «det». Vi hører ikke akkurat lyden av listeplasseringer i det fjerne.

Fra Lippo Lippi var opprinnelig navnet til en italiensk maler fra den tidlige renessansen. Jeg sto en gang i en lang rulletrapp på jernbanestasjonen i Napoli, da en gutt i motsatt retning tydeligvis fattet interesse for T-skjorta mi. «aaah – Fra Lippo Lippi» ropte han, slik det skal uttales på italiensk. Jeg trodde vel et sekund at han hadde en viss interesse for malerkunst, men akkurat i det vi passerte hverandre la han hengivent til: «In Silence». Der og da forsto jeg at Fra Lippo Lippi hadde kommet et stykke fra Nesodden. «In Silence» var det første albumet til grappa, og kom ut i 1981. Sterkt inspirert av Joy Division og annen britisk postpunk. «Det mest fascinerende norsk ny musikk har skapt foreløpig» skrev Kurt Hanssen i Nye Takter. Om den innadvendte lyden av ei gruppe som var langt fra å bli popstjerner. Men som ville bli det likevel.

«Fra Lippo Lippi trenger vokalist SNAREST for innspilling av LP. Kvinnelig/mannlig. Henvendelse Rune», sto det i en gratis musikk-annonse i Nye Takter i 1983. Rune Kristoffersen hadde oppdaget flygelet, og forsto at grappa trengte en frontmann. – Vi føler oss modne til å prøve noe mer. Det er helt essensielt for oss å ta det skrittet nå, sa han. Per Øystein Sørensen reagerte ikke på denne annonsen, men han endte opp i grappa via noen felles venner. Riktignok som så assosiert medlem at han ikke var med på intervjuer og bilder til å begynne med.

Albumet «Small Mercies» var annerledes. Langt åpnere, en slags poputgave av den nordiske estetikken vi ofte hørte på jazzselskapet ECM. «Small Mercies» viste at de hadde potensial til å bli «noe mer». Grappa ble til og med kontaktet av en ny englandsavdeling av plateselskapet Motown – kjent for sin store soulhistorie. Noe Kristoffersen synes er merkelig på bakgrunn av FLL sto bak «den hviteste, minst funky musikken som noen gang er festet til tape», som han skriver i heftet i den nye CD-boksen.

Motown fulgte ikke opp nysgjerrigheten. Grappa spilte inn albumet «Songs» for egen regning og ga det ut selv. Med en ny ambisjon: – Rett og slett kvitte oss med denne auraen av mystikk som nok har eksistert rundt oss, sa Rune Kristoffersen. – Fra Lippo Lippi driver ikke med noe hemmelig, la Per Øystein Sørensen til. Fra Lippo Lippi hadde foretatt en stor kulturell reise. «Songs» kom ut i 1985, samtidig med at Per Øystein Sørensen sto i koret til Bobbysocks da de vant Melodi Grand Prix med «La det swinge». For alle kredband ville det vært farvel til all god omtale for en

Fra Lippo Lippi
«Fra Lippo Lippi» (4 CD)

«Fra Lippo Lippi» (6 LP)
Rune
Grammofon